

Publiekssamenvatting Natuurdoelanalyse – Langstraat

De provincies maken in opdracht van het Rijk Natuurdoelanalyses. Een Natuurdoelanalyse beschrijft de staat van de natuur in een Natura 2000-gebied. In zo'n gebied worden sommige dieren, planten en hun natuurlijke leefomgeving (habitat) beschermd, om zo de verschillende soorten planten en dieren in een gebied (biodiversiteit) te behouden. Om welke dieren, planten en habitats het gaat, staat per gebied in de 'instandhoudingsdoelen'. Een Natuurdoelanalyse geeft inzicht in hoeverre voldaan wordt aan deze instandhoudingsdoelen. Ook staan in de analyse maatregelen en adviezen die helpen om eventuele verslechtering te stoppen en uitbreiding en verbetering mogelijk te maken.

Tussen Waalwijk en Waspik ligt een bijzonder Natura 2000-gebied. Onder de naam '[Langstraat](#)' vallen de deelgebieden het Labbevat, de Dullaert, de Dulver en de Hoven. Kenmerkend voor het gebied zijn de verschillende bodemlagen, zoals klei-veen- en zandgronden. En door het kalkrijke kwelwater komen er bijzondere plantsoorten voor, zoals: kranswieren, blauwgraslanden en kalkmoerassen.

Om akkers droog te houden, zijn de grondwaterstanden verlaagd. Hierdoor liep er onvoldoende kwelwater het gebied in. Daardoor werd het aantal bijzondere plantsoorten sterk minder en verdroogde het gebied langzaam. Ook heeft de natuur in de Langstraat sterk te lijden onder de hoge stikstofdepositie in het gebied. Vanuit het [Natura 2000 Beheerplan 2017 \(PDF\)](#) zijn er de afgelopen jaren al verschillende werkzaamheden uitgevoerd. Deze waren te onderscheiden in 'beheer & natuurontwikkeling' en 'systeemherstel'. Een overzicht van de uitgevoerde maatregelen en de effecten hiervan staat in [tabel 6-1 van de natuurdoelanalyses \(PDF\)](#).

Menselijk ingrijpen noodzakelijk

Uit de natuurdoelanalyses blijkt dat de Langstraat last heeft van hydrologische knelpunten. Ook is de stikstofdepositie in het gebied te hoog. Dit zorgt voor vermestende en verzurende gevolgen. En ook het landbouwgebruik in en om het gebied zorgt voor vermestende effecten via het oppervlaktewater en grondwaterstromen. Om de natuurwaarden in het gebied te herstellen en te houden, blijft menselijk ingrijpen door natuurbeheerders noodzakelijk. In de Langstraat is het hydrologische herstel het belangrijkste startpunt. Als de hydrologie in het gebied niet op orde is, is het moeilijk om de gewenste bodem- en vegetatieontwikkelingen te halen.

Vergeleken met andere Natura 2000-gebieden ligt de Langstraat erg geïsoleerd. Hierdoor ontstaat er een kwetsbare groep aan plant- en diersoorten. Het herintreden van belangrijke of verdwenen dier- en plantsoorten is bijna onmogelijk en vindt alleen plaats door menselijke (her)introductie.

Aanvullen natuurherstelmaatregelen

Veel van de herstelmaatregelen uit het beheerplan zijn recent afgerond. Daarom is het nog onduidelijk hoe de natuur hierop reageert. Wel kunnen de betrokken partijen de conclusie trekken dat extra natuurherstelmaatregelen noodzakelijk zijn om verslechtering tegen te gaan en de instandhoudingsdoelstellingen te halen. Een uitgebreid overzicht van de maatregelen die verder uitgewerkt moeten worden, staan in [tabel 7-1 van de Natuurdoelanalyses \(PDF\)](#). Op hoofdlijnen zijn dit maatregelen die gaan over de afname van de stikstofdepositie en beter maken van de hydrologische systemen.

Het nemen van extra maatregelen moet snel om te voorkomen dat het slechter gaat. De prioriteit ligt bij het nemen van systeemmaatregelen met als doel: herstel van de waterhuishouding en verhogen van het grondwaterpeil. Daarnaast moet de stikstofdepositie sterk dalen. En moet er een oplossing komen om de intensieve landbouw te verminderen. Ook monitoring blijft erg belangrijk om gegevens te verzamelen. Deze zijn nodig voor toekomstige beheerplannen en natuurdoelanalyses.

December 2023